

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการตัดสินใจ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา

Factors Affecting the Decision-Making Ability of the Basic Educational Institution Committee in Secondary Schools

เกียรติ์ดำเกิง คำสุระ^{1*} และ สิริพร แยมินิล²
Kiatidumgeng Kumsura¹ and Siriporn Yamnill²

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the level of group decision-making ability and analysis, and factors affecting the group decision-making ability of the Basic Educational Institution Committee in secondary schools. The samples for this research were 97 committees of the Basic Educational Institution with 388 members from five provinces: Nonthaburi, Pathum Thani, Samut Prakan, Pra Nakhon Si Ayutthaya and Ang Thong. The research instrument was a questionnaire on opinions of personal trait factors, task-team factors and decision-making ability. Path analysis was employed and structural equation model analyzed.

The results indicated that the overall group decision-making ability of the Basic Educational Institution Committees was high and in all six sub-factors including situation analysis, objective specification, alternative exploration, alternative evaluation, alternative selection and decision-making evaluation. In addition, task-team factors: communication and human resource development as endogenous variables showed significant direct effects on group decision-making ability of the Basic Educational Institution Committees. The leadership and attitude towards decision-making ability were significantly affecting the group decision-making ability indirectly through other factors. Additionally, work experience as an exogenous variable directly and significantly affected the group decision-making ability. The final model could explain 46 percent of variance of group decision-making ability. Based on the findings, communication and human resource development should be improved in order to increase the effectiveness of group decision-making ability of the Basic Educational Institution Committees.

Keywords: group decision-making ability

¹ โครงการปริญญาเอก สาขาวิชาประชากรศึกษา คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล นครปฐม 73170
Doctor of Philosophy Program (Population Education), Faculty of Social Sciences and Humanities, Mahidol University, Nakhon Pathom 73170, Thailand.

² ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล นครปฐม 73170
Department of Social Sciences, Faculty of Social Science and Humanities, Mahidol University, Nakhon Pathom 73170, Thailand.

* Corresponding author, e-mail: kumsura@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสามารถในการตัดสินใจเชิงกลุ่มและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการตัดสินใจเชิงกลุ่มของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยมีกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยที่ประกอบด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา 97 คณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการจำนวน 388 คน ในจังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ อุบลราชธานี และอ่างทอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยคุณลักษณะด้านการงานเป็นกลุ่ม และระดับความสามารถในการตัดสินใจเชิงกลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนาและสถิติวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างเพื่อวิเคราะห์อิทธิพล

ผลการศึกษาพบว่า ระดับความสามารถในการตัดสินใจเชิงกลุ่มของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาอยู่ในระดับสูง ทั้งในภาพรวมและ 6 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การวิเคราะห์สถานการณ์ การกำหนดวัตถุประสงค์ การค้นหาทางเลือก การประเมินทางเลือก การคัดเลือกทางเลือก และการประเมินการตัดสินใจ จากแบบจำลองความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาพบว่าตัวแปรภายในที่มีอิทธิพลตรงต่อความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ได้แก่ การติดต่อสื่อสารและการพัฒนาบุคลากร ส่วนภาวะผู้นำและทัศนคติต่อความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาโดยภาวะผู้นำ มีค่าอิทธิพลส่งผ่านความไว้วางใจการร่วมมือกันทำงานและการติดต่อสื่อสาร ส่วนทัศนคติต่อความสามารถในการตัดสินใจมีค่าอิทธิพลส่งผ่าน ผ่านการสื่อสารการร่วมมือกันทำงาน

และการพัฒนาบุคลากร แบบจำลองสุดท้ายสามารถอธิบายความแปรปรวนความสามารถในการตัดสินใจคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาได้ร้อยละ 46 ข้อเสนอแนะของงานวิจัยนี้คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาควรปรับปรุงการติดต่อสื่อสาร และการพัฒนาบุคลากรให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา ซึ่งจะช่วยให้มีประสิทธิภาพในการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ: ความสามารถในการตัดสินใจเชิงกลุ่ม

บทนำ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ได้กำหนดหลักการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยให้ยึดหลักการกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียซึ่งกำหนดไว้ในมาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา และตามมาตรา 40 กำหนดให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา โดยให้อยู่ในรูปแบบของคณะกรรมการ เรียกว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่น และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยกำหนดให้อยู่ภายใต้กรอบแนวคิดการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based-Management: SBM) มีบทบาทสำคัญในการเข้ามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะการทำงานเป็นกลุ่มในรูปแบบของคณะกรรมการอันจะเป็นผลให้เกิดพลังของกลุ่ม (group

synergy) ในการทำงานร่วมกัน เกิดพลังความสามัคคี (maintenance synergy) และพลังที่ต้องการให้กลุ่มเกิดความสำเร็ (effective synergy) เกิดความแตกฉานทางปัญญา เกิดความคิดใหม่ซึ่งต่างจากความคิดเดิมของแต่ละคนในกลุ่ม (Cattell, 1948 อ้างใน จุฑารัตน์, 2539) และหลักสำคัญในการบริหารจัดการได้แก่ กระบวนการตัดสินใจ (decision making process) ซึ่ง Simon (1976) กล่าวว่า การบริหารจัดการต้องใช้กระบวนการตัดสินใจ (decision making) เป็นหลักสำคัญ ดังนั้นการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีกระบวนการตัดสินใจร่วมกันของคณะกรรมการในลักษณะที่เรียกว่า การตัดสินใจเป็นกลุ่ม (Group Decision Making: GDM) สอดคล้องกับ (บุญโญ, 2526 อ้างใน รัตนพร, 2545) กล่าวสรุปว่า คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาควรมีลักษณะการตัดสินใจเป็นกลุ่มในการบริหารจัดการ แม้ว่ากระบวนการตัดสินใจเป็นกลุ่มจะมีความยุ่งยากซับซ้อนมาก แต่ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นมีโอกาสมิที่มีคุณภาพสูงกว่าการตัดสินใจโดยเอกบุคคล

การวัดความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถวัดได้จากความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวคิดของ Gordon (1991) ซึ่งประเมินได้จากความสามารถในการปฏิบัติตามขั้นตอน 6 ขั้นตอน บนพื้นฐานของกระบวนการตัดสินใจ ได้แก่ การวิเคราะห์สถานการณ์ การกำหนดวัตถุประสงค์ การค้นหาทางเลือก การประเมินทางเลือก การคัดเลือกทางเลือก และการประเมินผลของการตัดสินใจ

สำหรับการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาตามแนวคิดต่างๆ ดังนี้ Rakich *et al.* (1978) สรุปว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการตัดสินใจได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านสถานการณ์ และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม แนวคิดของ Gibson *et al.* (2000) สรุปว่า การบริหารจัดการองค์กรที่มีประสิทธิผลมีความสอดคล้องกับทฤษฎี

ระบบ (System Theory) โดยมีปัจจัยนำเข้า (input) ได้แก่ ปัจจัยคุณลักษณะด้านบุคคล (individual) ปัจจัยคุณลักษณะด้านการทำงานเป็นกลุ่ม (working group) และปัจจัยด้านโครงสร้าง (structure) โดยมีปัจจัยออก (output) ได้แก่ ความสามารถในการตัดสินใจเป็นกลุ่มของคณะกรรมการฯ ซึ่งคุณลักษณะการทำงานเป็นกลุ่ม Steiner (1972) ได้สรุปว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการตัดสินใจในรูปแบบเป็นกลุ่มของคณะกรรมการ ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคลที่เป็นสมาชิกในกลุ่ม และปัจจัยด้านกระบวนการกลุ่ม (group process) สรุปได้ว่า ความสามารถในการตัดสินใจซึ่งมีลักษณะการตัดสินใจเป็นกลุ่ม เพื่อการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีปัจจัยที่ส่งผล ได้แก่ ปัจจัยคุณลักษณะด้านบุคคล ปัจจัยคุณลักษณะด้านการทำงานเป็นกลุ่ม และจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ต่อการมีส่วนร่วมในคณะกรรมการโรงเรียน และมีทัศนคติไม่ดีต่อการทำงาน โรงเรียนไม่เปิดกว้างต่อการยอมรับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียน ขาดความเข้าใจและไม่มีภาวะผู้นำในการตัดสินใจ ไม่มีการติดต่อประสานความร่วมมือกันทำงานและสถานศึกษาแต่ละแห่งมีคุณภาพมาตรฐานและขนาดที่แตกต่างกัน อีกทั้งพบว่ายังไม่มีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบการตัดสินใจเป็นกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการตัดสินใจและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนต่อไป

นิยามศัพท์

ความสามารถในการตัดสินใจของคณะ

กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ความรู้หรือทักษะที่ได้กระทำการหรือปฏิบัติการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา ตามขั้นตอนของกระบวนการการตัดสินใจ เพื่อเลือกทางใดทางหนึ่ง หรืออย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่ การวิเคราะห์สถานการณ์ การตั้งวัตถุประสงค์ การค้นหาทางเลือกการประเมินทางเลือกการดำเนินการตัดสินใจ และการประเมินการตัดสินใจ

ปัจจัยคุณลักษณะด้านบุคคล หมายถึง คุณลักษณะเฉพาะตัวของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา ได้แก่ ประสบการณ์การทำงาน ความรู้ความเข้าใจต่อความสามารถในการตัดสินใจและทัศนคติต่อความสามารถในการตัดสินใจ ซึ่งส่งผลต่อความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ปัจจัยคุณลักษณะด้านการทำงานเป็นกลุ่ม หมายถึง คุณลักษณะด้านต่างๆ ของการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา ได้แก่ ขนาดของกลุ่ม ความหลากหลายด้านอายุ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ การร่วมมือกันทำงาน การติดต่อสื่อสาร ภาวะผู้นำของคณะกรรมการสถานศึกษา การพัฒนาบุคลากร และความไว้วางใจ ซึ่งส่งผลต่อความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

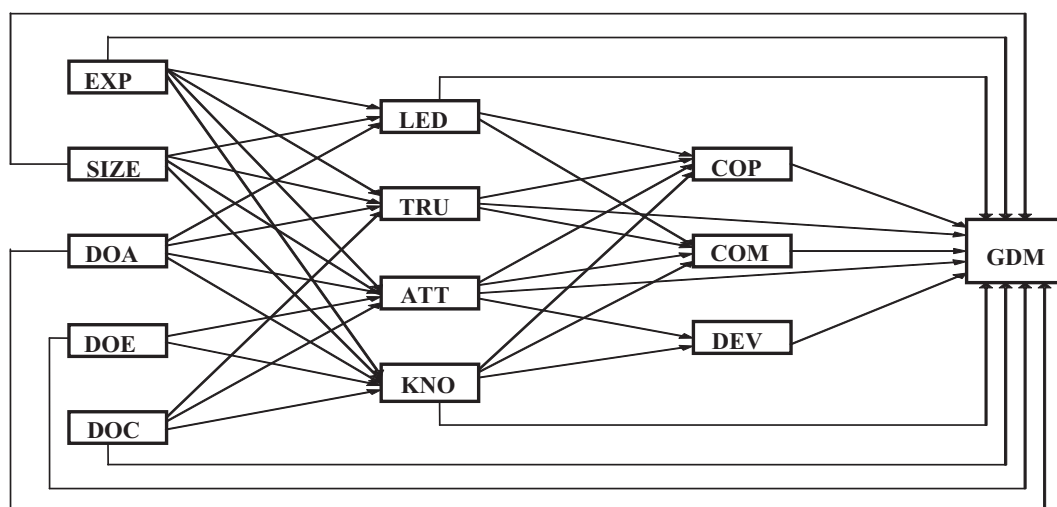
กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ในกรอบของทฤษฎีระบบ (System Theory) ซึ่ง Gibson *et al.* (2000) ได้กล่าวถึงการบริหารจัดการองค์การอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยส่วนประกอบพื้นฐานที่สำคัญ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และปัจจัยออก โดยมีแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการตัดสินใจ ได้แก่ แนวคิดของ Rakich *et al.* (1978) และ Steiner (1972) สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการตัดสินใจของคณะ

กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมี 2 ปัจจัย ได้แก่ (1) ปัจจัยคุณลักษณะด้านบุคคล และ (2) ปัจจัยคุณลักษณะด้านการทำงานเป็นกลุ่ม โดยมีตัวแปรสังเกตรวมทั้งสิ้น 13 ตัวแปร ประกอบด้วยตัวแปรสาเหตุมีจำนวน 12 ตัวแปร และตัวแปรผล 1 ตัวแปร สำหรับตัวแปรสาเหตุผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) ตัวแปรภายนอก (exogenous variable) ได้แก่ ประสบการณ์ทำงาน (EXP) ความหลากหลายด้านอายุ (DOA) ความหลากหลายด้านการศึกษา (DOE) ความหลากหลายด้านอาชีพ (DOC) และขนาดของกลุ่ม (SIZE) (2) ตัวแปรภายใน (endogenous variable) ได้แก่ การร่วมมือกันทำงาน (COP) การติดต่อสื่อสาร (COM) การพัฒนาบุคลากร (DEV) ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ (LED) ความไว้วางใจ (TRU) ทัศนคติต่อความสามารถในการตัดสินใจ (ATT) และความรู้ความเข้าใจ (KNO) ตัวแปรผล 1 ตัวแปร ได้แก่ ความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (GDM) จากการศึกษางานวิจัยและกรอบแนวคิดทฤษฎีต่างๆ ผู้วิจัยได้แสดงการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสาเหตุทั้งตัวแปรภายนอกและตัวแปรภายในกับตัวแปรผล โดยมีสมมติฐานว่า ตัวแปรสาเหตุทุกตัว ทั้งตัวแปรภายนอกและตัวแปรภายใน สามารถส่งผลต่อความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งทางตรงและทางอ้อม ผู้วิจัยได้ต่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดตามกรอบแนวคิดและงานวิจัยครบทุกตัวแปรโดยรูปแบบความสัมพันธ์ของตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลต่อตัวแปรผล ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดให้เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย และกำหนดให้เป็นรูปแบบเริ่มต้น (initial model) สำหรับการวิเคราะห์อิทธิพล (path analysis) ต่อไป ดังภาพที่ 1

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยคุณลักษณะด้านบุคคล ได้แก่ ประสบการณ์ทำงาน ความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติ และปัจจัยคุณลักษณะด้านการทำงานเป็นกลุ่ม ได้แก่

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขนาดของกลุ่ม ความหลากหลายด้านอายุ ความหลากหลายด้านการศึกษา ความหลากหลายด้านอาชีพ ภาวะผู้นำ การร่วมมือกันทำงาน การติดต่อสื่อสาร การพัฒนาบุคลากร ความไว้วางใจ เป็นสาเหตุและสามารถอธิบายความแปรปรวนความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัย เพื่อศึกษาระดับความสามารถในการตัดสินใจเป็นกลุ่มและปัจจัยที่เป็นสาเหตุ และสามารถอธิบายความแปรปรวนความสามารถในการตัดสินใจเป็นกลุ่มของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา โดยแบ่งการศึกษาเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนาสร้างกรอบความคิดการวิจัย โดยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หลักการบริหารจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545) แนวคิดการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของ อุทัย (2543) แนวคิด

เกี่ยวกับการบริหารจัดการเป็นกลุ่มในรูปแบบคณะกรรมการ โดยใช้กระบวนการตัดสินใจของ Simon (1976) แนวคิดเกี่ยวกับระดับความสามารถในการตัดสินใจเป็นกลุ่มของ Gordon (1991) และแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเป็นกลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยคุณลักษณะด้านบุคคล และปัจจัยคุณลักษณะด้านการงานเป็นกลุ่มของ Gibson *et al.* (2000) และ Steiner (1972)

ระยะที่ 2 การดำเนินการวิจัย มีดังต่อไปนี้

1. ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตตรวจราชการเขต 1 ซึ่งประกอบด้วย 5 จังหวัด ได้แก่ นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ พระนครศรีอยุธยา และอ่างทอง จำนวนรวมทั้งสิ้น 110 คณะกรรมการฯ การวิจัยนี้ได้กำหนดให้ใช้ประชากรทั้ง 110 คณะกรรมการฯ เป็นกลุ่มการวิจัย เนื่องจากมีจำนวนประชากรไม่มาก และสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยได้ทั้งหมด ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาแต่ละคณะกรรมการฯ กำหนดให้เป็น 1 หน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ประกอบด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาจำนวน 4 คน เพื่อให้ตอบแบบสอบถาม

ตามตัวแปรต่างๆ ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามนำไปคำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นค่าคะแนนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา 1 คณะกรรมการฯ เพื่อนำไปใช้วิเคราะห์ค่าสถิติต่างๆ ต่อไป

การวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังประชากรคือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาซึ่งเป็นหน่วยวิเคราะห์รวมทั้งหมด 110 คณะกรรมการฯ ได้รับกลับคืนและคัดลอกตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์เหลือจำนวนทั้งสิ้น 97 คณะกรรมการฯ คิดเป็นร้อยละ 88.18

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้านต่างๆ ประกอบด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปด้านเพศ อายุ การเป็นตัวแทนในคณะกรรมการฯ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของคณะกรรมการฯ ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยคุณลักษณะด้านคนบุคคล ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจทัศนคติต่อความสามารถในการตัดสินใจ ปัจจัยคุณลักษณะด้านการทำงานเป็นกลุ่ม ได้แก่ ความหลากหลายด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านอายุ การร่วมมือกันทำงาน การติดต่อสื่อสาร ภาวะผู้นำ การพัฒนาบุคลากร และความไว้วางใจ และแบบสอบถามเพื่อการวัดระดับความสามารถในการตัดสินใจตามแนวคิดของ Gordon (1991)

3. การทดสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ 2 ประการคือการหาความตรง (Validity) และพิจารณาด้วยการหาความตรงด้านเนื้อหา (Content validity) และพิจารณาคัดเลือกแก้ไขในประเด็นที่ไม่สอดคล้อง การหาความเที่ยง (Reliability) โดยนำไปทดลองใช้กับคณะกรรมการฯ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 3 โรงเรียนจำนวน 32 คน ตามวิธีการของ Cronbach (1990) และปรับแก้ไขได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับอยู่ในเกณฑ์ที่เชื่อถือได้โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา Cronbach's alpha coefficient: α เท่ากับ .815

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนต่างๆ ในเขตพื้นที่การศึกษาของ

จังหวัดที่ได้กำหนดเป็นประชากรสำหรับการวิจัยนี้ให้คณะกรรมการฯ แต่ละโรงเรียนตอบแบบสอบถามและส่งกลับคืนมายังเขตพื้นที่การศึกษาของโรงเรียนภายใน 25 วัน ตรวจสอบความสมบูรณ์และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล 3 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการฯ เกี่ยวกับปัจจัยคุณลักษณะด้านการทำงานเป็นกลุ่ม ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์เพื่อศึกษาระดับความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการฯ การวิเคราะห์ขั้นตอนที่ 1 และ 2 ใช้สถิติวิเคราะห์บรรยาย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาโดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสาเหตุและตัวแปรผล ซึ่งมีโครงสร้างเป็นรูปแบบจำลองเชิงสาเหตุ (causal model) สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์อิทธิพล (path analysis) ด้วยสถิติวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง เพื่อสรุปหาปัจจัยสาเหตุและสามารถอธิบายความแปรปรวนความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการฯ

ผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์การวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาคุณลักษณะของปัจจัยและอิทธิพลของปัจจัยตามกรอบของสมมติฐานสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. คุณลักษณะทั่วไปของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา ซึ่งผลการวิจัยแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ 1) ระดับบุคคล พิจารณาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 388 คน สรุปได้ว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาประกอบด้วยเพศชาย ร้อยละ 69.6 เพศหญิงร้อยละ 30.4 และกลุ่มตัวแทนในคณะกรรมการฯ ประกอบ

ด้วย ตัวแทนครูร้อยละ 37.4 ผู้เชี่ยวชาญร้อยละ 19.8 ส่วนกลุ่มผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กร สมาคมศิษย์เก่า และพระภิกษุ ผู้แทนศาสนา มีจำนวน ร้อยละ 15.7, 13.7, 9.8 และ 3.6 ตามลำดับ 2) ระดับกลุ่ม พิจารณาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 97 คณะ ได้แก่ ประสพการณ์ทำงานและขนาดของกลุ่ม หรือขนาดโรงเรียน สรุปว่า คณะกรรมการฯ ส่วนใหญ่มีประสพการณ์ทำงานอยู่ระหว่าง 3-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 77.3 และขนาดของคณะกรรมการฯ ของโรงเรียน พบว่าเป็นคณะกรรมการฯ ของโรงเรียนขนาดใหญ่ร้อยละ 89.7 และเป็นคณะกรรมการฯ ของโรงเรียนขนาดเล็กร้อยละ 10.3

2. คุณลักษณะด้านการทำงานเป็นกลุ่มของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด ความหลากหลายด้านอายุ ด้านการศึกษา และด้านอาชีพ การร่วมมือกันทำงาน การติดต่อสื่อสาร ภาวะผู้นำ การพัฒนาบุคลากร ความไว้วางใจพบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา มีคุณลักษณะด้านการร่วมมือกันทำงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.71 รองลงมาได้แก่ ความไว้วางใจ และการติดต่อสื่อสาร ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 และ 3.66 ตามลำดับ สำหรับความรู้ความเข้าใจ และการพัฒนาบุคลากร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 2.60 และ 3.28 ตามลำดับ และความหลากหลายของคณะกรรมการฯ ด้านอายุ การศึกษาและอาชีพมีระดับใกล้เคียงกัน

3. ระดับความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา พบว่า คณะกรรมการฯ มีระดับความสามารถในการตัดสินใจอยู่ในระดับสูงทั้งในภาพรวมและในขั้นตอนการตัดสินใจรายย่อย โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยของภาพรวมเท่ากับ 3.67 ในขณะที่การตัดสินใจรายย่อย ได้แก่ การกระทำการตัดสินใจ การกำหนดวัตถุประสงค์ การวิเคราะห์สถานการณ์ การค้นหาทางเลือก การประเมินการตัดสินใจ และการประเมิน

ทางเลือก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.74, 3.73, 3.69, 3.69, 3.60 และ 3.58 ตามลำดับ

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา โดยการวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ซึ่งการวิจัยนี้มีการอธิบายถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัศึกษามีลักษณะรูปแบบความสัมพันธ์เชิงทฤษฎี (Theoretical Model) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตทั้งหมด 13 ตัวแปร ซึ่งแบ่งเป็นตัวแปรภายใน 7 ตัวแปร ได้แก่ ภาวะผู้นำ (LED) ความไว้วางใจ (TRU) ทักษะคิด (ATT) ความรู้ความเข้าใจ (KNO) การร่วมมือกันทำงาน (COP) การติดต่อสื่อสาร (COM) และการพัฒนาบุคลากร (DEV) ตัวแปรภายนอก 5 ตัวแปร ได้แก่ ประสพการณ์ทำงาน (EXP) ขนาดของกลุ่ม (SIZE) ความหลากหลายด้านอายุ (DOA) ความหลากหลายด้านการศึกษา (DOE) และความหลากหลายด้านอาชีพ (DOC) ผู้วิจัยได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดด้วยค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ทั้งหมด 78 ค่า ประกอบด้วยค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 30 ค่า ที่ระดับ .05 จำนวน 4 ค่า นอกนั้นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการทดสอบรูปแบบ (model) ความสัมพันธ์ของตัวแปรดังนี้

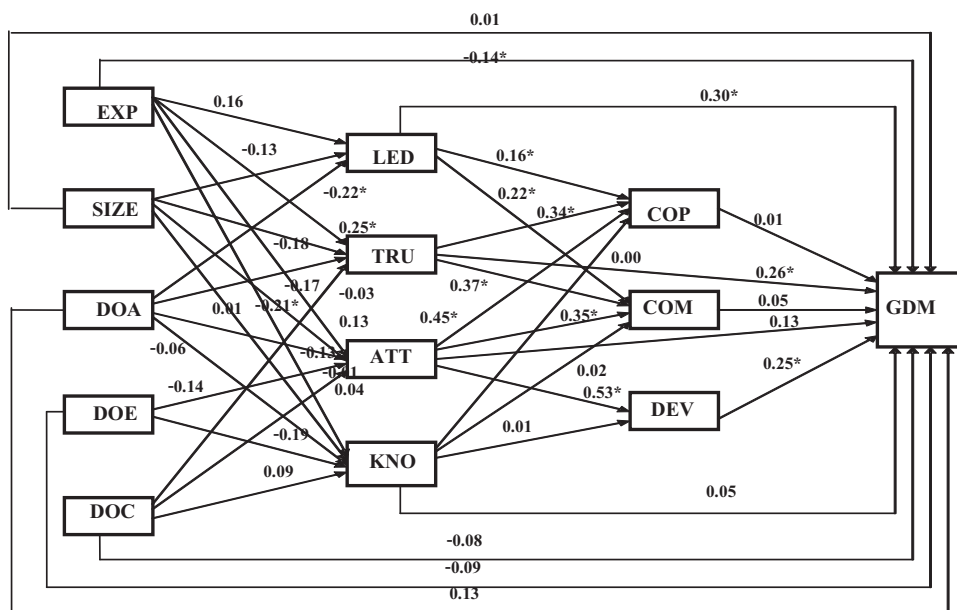
4.1 การทดสอบรูปแบบ (model testing) จากรูปแบบความสัมพันธ์เชิงทฤษฎีจัดเป็นรูปแบบเริ่มต้น ผู้วิจัยนำไปหาความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (empirical data) ด้วยการวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ (path analysis) พบว่า รูปแบบเริ่มต้น ไม่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังแสดงตามภาพที่ 2 ซึ่งมีค่าสถิติเทียบความกลมกลืน (Goodness of Fit Statistics) ($\chi^2 = 258.47$, $df = 29$, $p = .000$)

จากผลลัพธ์ที่แสดงในรูปแบบเริ่มต้น ผู้วิจัยได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบเริ่มต้น ด้วยการตัดค่าพารามิเตอร์ที่ไม่

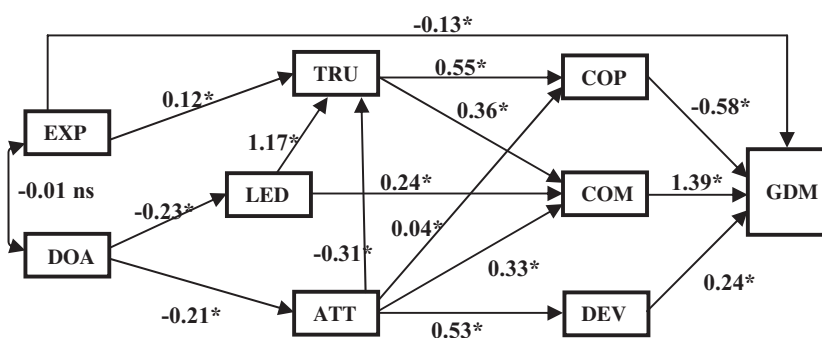
จำเป็นออก โดยการใช้เกณฑ์พิจารณาจากค่า t -value ($t > 1.96$) ผลสุดท้ายได้รูปแบบความสัมพันธ์ของตัวแปรอย่างง่าย (Parsimonious Model) $\chi^2 = 7.27$, $df=13$, $p=.89$, $RMSEA = .048$ $GFI = .98$ โดยรูปแบบนี้ สามารถอธิบายความแปรปรวนความสามารถใน

การตัดสินใจของคณะกรรมการฯ ได้ร้อยละ 46 ($R^2 = 0.46$) และกำหนดให้เป็นรูปแบบสุดท้าย (final model) ดังภาพที่ 3 และตาราง 1

4.2 การวิเคราะห์รูปแบบสุดท้าย ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์อิทธิพลได้ผลการวิเคราะห์สรุปได้ตามตารางที่

ภาพที่ 2 รูปแบบเริ่มต้นของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ns ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ภาพที่ 3 รูปแบบสุดท้ายของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา

1 พบว่ามี 6 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การติดต่อสื่อสาร (COM) การพัฒนาบุคลากร (DEV) ประสบการณ์ทำงาน (EXP) ภาวะผู้นำ (LED) ทักษะติดต่อความสามารถในการตัดสินใจ (ATT) และความหลากหลายด้านอายุ (DOA) ซึ่งผู้วิจัยได้อธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรด้วยค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล

ได้แก่ ค่าอิทธิพลตรง (Direct Effect : DE) และค่าอิทธิพลอ้อม (Indirect Effect : IE) ดังนี้

4.2.1 ค่าอิทธิพลตรงของตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลต่อความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา พบว่า การติดต่อสื่อสาร (COM) มีอิทธิพลสูงสุดด้วยค่าอิทธิพลเท่ากับ 1.39 ส่วนการพัฒนาบุคลากร (DEV) และประสบการณ์ทำงาน (EXP) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.24

ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลตรงและอิทธิพลอ้อมของตัวแปรสาเหตุต่อรูปแบบความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา

	TRU		LED		ATT		COP		COM		DEV		GDM	
	IE	DE	IE	DE	IE	DE	IE	DE	IE	DE	IE	DE	IE	DE
EXP	-	.12*	-		-	-	.07*	-	.04*	-	-	-	.02	-.13*
		(.05)					(.03)		(.02)				(.02)	(.05)
DOA	-.20*		-	-.23*	-	-.21*	-.20*	-	-.20	-	-.11*	-	-.19*	-
	(.10)			(.10)		(.10)	(.09)		(.09)		(.06)		(.08)	
TRU	-	-	-	-	-	-	-	.55*	-	.36*	-	-	.18	-
								(.14)		(.07)			(.14)	
LED	-	1.17*	-	-	-	-	.65*	-	.42*	.24*	-	-	.55*	-
		(.37)					(.25)		(.16)	(.08)			(.14)	
ATT	-	-.31	-	-	-	-	-.17	.40*	-.11	.33*	-	.53*	.30*	-
		(.48)					(.27)	(.12)	(.18)	(.07)		(.09)	(.15)	
COP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-.58
														(.30)
COM	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.39*
														(.33)
DEV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.24*
														(.06)

Chi-square = 7.27, df = 13, p-value = 0.89

RMSEA = 0.048, GFI = 0.98, AGFI = 0.94

	LED	TRU	ATT	COP	COM	DEV	GDM
R-square	.05	.65	.04	.78	.78	.28	.46

หมายเหตุ : IE = Indirect Effect, DE = Direct Effect

The values () under all effects are standard error

และ -0.13 รองลงมาตามลำดับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .05 สำหรับประสบการณ์ทำงาน (EXP) ซึ่งมีค่าอิทธิพลเป็นลบ (-) หมายความว่า ประสบการณ์ทำงานได้ส่งผลในเชิงลบ ต่อความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

4.2.2 ค่าอิทธิพลอ้อมของตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลต่อความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา พบว่าภาวะผู้นำ (LED) มีอิทธิพลสูงสุดด้วยค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.55 ส่วนทัศนคติต่อความสามารถในการตัดสินใจ (ATT) และความหลากหลายด้านอายุ (DOA) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.30 และ -0.19 รองลงมาตามลำดับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 สำหรับความหลากหลายด้านอายุ (DOA) มีค่าอิทธิพลเป็นค่าลบ (-) หมายความว่า ความหลากหลายด้านอายุได้ส่งผลในเชิงลบต่อความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การอภิปรายผล

การวิจัยนี้สรุปได้ว่าผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานและกรอบแนวคิดในการวิจัยที่ได้กำหนดไว้โดยมีสิ่งที่ค้นพบสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา พบว่า มีระดับความสามารถในการตัดสินใจตามกรอบแนวคิดของ Gordon (1991) อยู่ในระดับสูงทั้งในภาพรวมและรายข้อการปฏิบัติรายข้อ ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ การวิเคราะห์สถานการณ์ การกำหนดวัตถุประสงค์การค้นหาคำถามเลือกการประเมินทางเลือก การดำเนินการตัดสินใจ และการประเมินการตัดสินใจ ซึ่งแสดงว่าการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา

ได้ส่งผลสำเร็จตามเป้าหมายโดยมีการตัดสินใจในการบริหารจัดการอยู่ในระดับสูง มีประสิทธิภาพทำให้เกิดความเชื่อมั่นและมีการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพสอดคล้องกับแนวคิดของ Simon (1976) กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญยิ่งต่อการบริหารจัดการ เพื่อให้มีการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพและสอดคล้องกับ (ภิญโญ, 2526 อ้างใน รัตนาพร, 2545) กล่าวว่า การตัดสินใจส่งผลต่อการปฏิบัติงานของฝ่ายต่างๆ ในโรงเรียนอย่างมีคุณภาพ และจากผลการวิจัยนี้พบว่าบางส่วนของคณะกรรมการฯ มีความสามารถในการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง จึงสมควรได้รับการพัฒนาต่อไป

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา พบว่า ในรูปแบบสุดท้ายประกอบด้วยตัวแปรสาเหตุสำคัญ ได้แก่ ประสบการณ์ทำงาน ความหลากหลายด้านอายุ ความไว้วางใจ ภาวะผู้นำ ทัศนคติ การร่วมมือกันทำงาน การติดต่อสื่อสาร และการพัฒนาบุคลากร สามารถร่วมกันอธิบาย ความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา ได้ร้อยละ 46 ($R^2 = 0.46$) ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปข้อค้นพบของตัวแปรสาเหตุที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการฯ ได้ดังนี้

2.1 การติดต่อสื่อสาร มีอิทธิพลตรงต่อความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา อยู่ในระดับที่สูงและถือเป็นปัจจัยสำคัญมากที่สุดต่อการตัดสินใจในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการฯ สอดคล้องกับ Robbins (1990) กล่าวว่า การติดต่อสื่อสารเป็นการกระทำต่อข้อมูลเพื่อการตัดสินใจและเป็นกระบวนการที่สำคัญสำหรับการทำงานเป็นกลุ่ม เช่นเดียวกับงานวิจัยของกุหลาบ (2536) กล่าวว่า การติดต่อสื่อสารมีอิทธิพลต่อการทำงานของบุคคลและการทำงานเป็นกลุ่มในองค์กร และมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการทำงานในองค์กร (ภรณ์, 2529)

ดังนั้น ในการเพิ่มประสิทธิผลในการบริหารจัดการของคณะกรรมการฯ จึงสมควรที่จะได้มีการเพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสาร และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็นให้มากยิ่งขึ้น

2.2 การพัฒนาบุคลากร มีอิทธิพลตรงต่อความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา ในระดับรองลงมาจากการติดต่อสื่อสาร ซึ่ง Nadler (1977) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรถือเป็นนโยบายสำคัญต่อความสำเร็จตามเป้าหมายบนพื้นฐานของความรู้ความเข้าใจทักษะและทัศนคติ สอดคล้องกับ Olsky (1998) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรโดยการฝึกอบรมช่วยให้มีการเพิ่มคุณภาพการตัดสินใจในการบริหารจัดการของคณะกรรมการ และถนอมจิตต์ (2546) กล่าวว่า การฝึกอบรมโดยการให้ความรู้ความเข้าใจ ทักษะ เป็นสิ่งจำเป็นต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา

2.3 ภาวะผู้นำ มีอิทธิพลอ้อมต่อความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา อยู่ในระดับสูง โดยส่งผ่านคุณลักษณะด้านการทำงานเป็นกลุ่ม ได้แก่ ความไว้วางใจ การติดต่อสื่อสารและการร่วมมือกันทำงาน สอดคล้องกับ Robbins (1990) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นความสามารถในระดับบุคคลและระดับกลุ่มที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย และการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา มีความสามารถในการตัดสินใจได้ดีควรมีภาวะผู้นำโดยการสร้างให้เกิดความไว้วางใจ การร่วมมือกันทำงาน และการติดต่อสื่อสารอย่างมีคุณภาพประกอบร่วมกันตามลำดับ

2.4 ทัศนคติต่อความสามารถในการตัดสินใจมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา ในระดับรองจากภาวะผู้นำโดยส่งผ่านคุณลักษณะด้านการทำงานเป็นกลุ่ม ได้แก่ การติดต่อ

สื่อสาร การร่วมมือกันทำงาน และการพัฒนาบุคลากร สอดคล้องกับ กฤษณา (2535) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นกรอบในการทำงานของบุคคล ผู้มีทัศนคติทางบวกจะใช้เป็นเครื่องมืออย่างมีประสิทธิภาพในการประกอบกิจกรรมต่างๆ Cousins and Leithwood (1986) กล่าวว่า ปัจจัยของการตัดสินใจขึ้นอยู่กับทัศนคติของผู้ตัดสินใจ และการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา จะมีความสามารถในการตัดสินใจได้ดีควรมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานร่วมกัน การติดต่อสื่อสาร และการพัฒนาบุคลากรตามลำดับ

ประโยชน์

1. การนำแนวคิดทฤษฎีความสามารถในการตัดสินใจของ Gordon (1991) มาใช้ในบริบทการศึกษาในรูปของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาอันจะเป็นผลให้แนวคิดดังกล่าว ได้กระจายในเนื้อหาสาระความรู้ตามหลักสูตรต่างๆ มากขึ้นในอนาคตทั้งในบริบทที่เหมือน และแตกต่างกัน

2. การประยุกต์ใช้องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยเพื่อส่งเสริม และปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับการติดต่อสื่อสาร การจัดการเพื่อพัฒนาบุคลากร ประสพการณ์ทำงาน รวมไปถึงองค์ความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำ อันมีผลต่อความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ผลการศึกษานี้ อาจใช้เป็นสมมติฐาน หรือทฤษฎี เพื่อใช้เป็นเกณฑ์คัดเลือกคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา ให้มีขีดความสามารถในการตัดสินใจที่มีประสิทธิผลสูงขึ้น

4. ผลที่ได้จากการศึกษานี้ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูล เพื่อกำหนดเป็นข้อบังคับ และปรับปรุงการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. ผลจากการวิจัยนี้ นำไปเป็นข้อมูลเพื่อกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ และออกแบบสอบถาม เพื่อคัดเลือกคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มาดำรงตำแหน่งและใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากร

ข้อเสนอแนะ

1. ในอนาคตการวิจัยควรศึกษาประชากรในกลุ่มของคณะกรรมการฯ ของโรงเรียนระดับอื่น เช่น โรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสในพื้นที่เดียวกันให้มากขึ้นเพื่อให้ผลของการวิจัยถูกต้องแม่นยำ และสามารถพัฒนางานในอนาคตของคณะกรรมการฯ ของโรงเรียนอย่างหลากหลายประเภทและขนาดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. การวิจัยควรมีการออกแบบการวิจัยในเชิงคุณภาพประกอบด้วย เพื่อให้ผลที่ได้จากการวิจัยเป็นข้อมูลในเชิงลึก สนับสนุน และอธิบายผลการวิจัยเชิงปริมาณให้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กฤษณา กิตติ. 2535. *การพัฒนาแบบวัดทัศนคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กุหลาบ รัตนสังขธรรม. 2536. *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์การระดับคณะ สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ในมหาวิทยาลัยของรัฐ*. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาคุณวุฒิปริญญาตรี, มหาวิทยาลัยมหิดล.

จุฑารัตน์ สถาปิตานนท์. 2539. *การเกิดความแตกฉานทางปัญญาภายใต้การตัดสินใจเป็นกลุ่มสุ่วิธี*. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณอมจิตต์ ขุฑทะกะพันธ์. 2546. *การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความรู้และ ทักษะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภรณ์ กิรีติบุตร. 2529. *การประเมินประสิทธิผลขององค์การ*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

รัตนพร ไกรถาวร. 2545. *การพัฒนาตัวบ่งชี้ร่วมประสิทธิผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545. *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด

อุทัย บุญประเสริฐ. 2543. *การศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรูปแบบการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

Cousins, J. B. and K. A. Leithwood, 1986. "Current Empirical Research on Evaluation Utilization." *Review of Educational Research*, 56(3): 331-364.

Cronbach, L. J. 1990. "Coefficient Alpha and the Internal Structure of Tests." *Psychometrika*, 16(4): 297-334.

Gibson, J. L., J. M. Ivancevich and J. H. Donnelly. 2000. *Organization: Behavior Structure Process*. 8th ed. Texas: Business Publication.

Gordon, J. R. 1991. *A Diagnostic Approach to Organization Behavior*. 3rd ed. Boston: College.

Nadler, D. A. 1977. *Feedback and Organization Development: Using Data-Based Methods*. Readings, MA: Addison-Wesley.

- Olsky, C. A. 1998. "A Descriptive Study of Elementary School Sit Councils in the State of California Pursuant to Legislation Assembly Bill 65, 1977." *Dissertation Abstracts International*, 59(6): 2758-A.
- Rakich, J. R., L. B. Beaufort, and D. K. Kurt. 1978. *Managing Health Services Organization*. 3rd ed. Philadelphia: W.B. Saunderr. Company.
- Robbins, S. P. 1990. *Organization Theory Structure, Design, and Applications*. 3rd ed. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall International.
- Simon, H. A. 1976. *The New Science of Management Decision*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall.
- Steiner, I. D. 1972. *Group Process and Productivity*. New York: Academic Press.